

Костянтин ЛЮРЕК, 50 років, історик, мандрівник. Народився 9 грудня 1970-го в Києві. Батько – генетик, мати – біохімік. Закінчив університет Північного Лондона, стажувався у Кембриджському університеті. Брав участь у Революції на граніті. Працював спеціалістом із роботи з клієнтами в банку Credit Lyonnais. Був торговим представником компанії LEGO, головою представництва Tenneco Automotive. Мандрує 30 років. Побував у 173 країнах. Вільно володіє польською та англійською. Розуміє французьку, німецьку, норвезьку й іспанську. Знає, як сказати "Будьмо!" 58 мовами. Неодружений. Улюблена страва – борщ, напої – німецьке, австрійське чи новозеландське **біле сухе вино** сорту **Рислінг**. Подобаються фільми про Індіану Джонса. Улюблена книжка – "Граф Монте-Крісто" Александра Дюма. Живе в Києві. На фото: Костянтин Люрек стоїть біля Блакитної мечеті в афганському місті Мазарі-Шариф. Храм збудували у XV столітті. За легендою, тут похований халіф Алі – зять і двоюрідний брат пророка Мохаммеда. Жовтень, 2020

Багато колег працювали нелегально, іноді під чужими іменами. Допомігав їм – клав гроші на свій рахунок, потім віддавав. Досі з багатьма друзю. Торік такий товариш дав ключі від дому на Канарських островах. Жив там місяць.

1997-го прилетів у Канаду. Хотів побувати у США на святкуванні Дня незалежності. Але не можна було, бо канадська віза – разова. Колега з Tuborg сказав, що має знайомого, який відповідає за прикордонну політику. Попросили зробити виняток. Урядовець жартома сказав, що погодиться за дві пляшки американського пива. Написав лист на пункт пропуску. Мені дозволили перетнути кордон.

На цю тему: **Україна среди Ледовитого океана: замороженное прошлое**

2005 року відвідав Північну Корею. Це **пам'ятник тоталітаризму**. Потрапляєш у часи Сталіна. Там не було інтернету, мобільного зв'язку, телефони на кордоні забирали. Зараз люди там уже мають смартфони, а 15 років тому за мобільний могли розстріляти.

Весь час були під охороною. У готелі прослуховували. Їхав туди зі шведами, бо потрапити у країну можна тільки групою. Сумки набив тим, чого не було в корейців, – цукерками, жуйками, авторучками, запальничками, блоками сигарет, косметикою, горілкою. Брав усе, щоб роздавати. Пам'ятав, як жили в СРСР.

Їхали поїздом із Китаю. Для іноземців – окремий вагон. Зайшли 25 тамтешніх КГБістів. Скандинави хотіли сфотографувати краєвид за вікном – зась. Я дістав пляшку горілки, чипси, пластиківі стаканчики. Запропонував наглядчачам випити. Відмовилися. Налив.

Підняв тост "За великого вождя Кім Ір Сена". Не могли за нього не випити – хтось донесе. Другий тост – "За великого полководця Кім Чен Іра". Теж випили. Поїзд заколихав худих і незвичних до алкоголю корейців. Позасинали. Кажу шведам: "Швидше фотографуйте". Потім узяв два 5-кілограмові мішки з цукерками і висипав за вікно. У країні був голод, кілька мільйонів померли. Коли поїзд повернув, бачив, як люди сходилися збирати.

У Пхеньяні з нами були два гіді-наглядачі. Жінці – викладачці російської – подарував журнал і парфуми, чоловікові – сигарети й запальничку. Подобрили до нас, не надто стежили. Дітям на вулицях роздавав жуйки, солодощі. Боялися брати. Якби в Києві приземлилися інопланетяни, на них би менше звертали увагу, ніж на іноземця в Північній Кореї.

Був ще в одній тоталітарній країні – Туркменістані. Жив у готелі у столиці Ашгабаді. Звик не возити багато готівки. Мав 50 євро і картки. Їх ніде не приймали, банкоматів не було. Коли пропонував розрахуватися карткою, на мене дивилися, як на психічнохворого. Знайшов обмінник. Молода знуджена дівчина говорила російською. Коли попросив поміняти євро, спитала: "А що це за гроші, якої країни?" Відповів, Європи. Вона з кам'яним обличчям: "Ха-ха, дуже смішно". У Туркменістані лише один банк у столиці обмінює таку екзотичну валюту, як євро. І то з 10:00 до 12:00.

Сіли в ашгабадському кафе з бізнес-партнерами. Офіціантка спитала, що будемо. Кажу, капучино. Нуль реакції. Повторив: капучино або лате. Те саме. Спитав, чи є в них кавовий апарат. Показали на чайник. Чай чи каву заливають окропом. Партнери радили не вживати таких дивних слів, бо, якщо "органи" почують, подумують, що хочуть влаштувати революцію.

Уперше був у Гонконгу й у материковому Китаї 2004 року. Із 1997-го автономна територія поступово переходила від британського правління до китайського. Метро в Пекіні й Гонконгу сучасне. Однак у першому випадку люди похмурі, не дуже виховані, голосно говорять, мають проблеми із зубами. А в другому – радісні, красиві, виховані. В обох містах живуть китайці. Але відмінність відчутна, бо росли в різних системах.

У китайському магазині бачив, що банки з пивом і кока-колою стоять догори дном. Запитав у продавця чому. Каже: "Вони ж і так не падають".

В Африці – найбільша кількість країн на континенті, а живуть ще більше народів і етносів. У Малі наш гід запросив додому. Страви естетично неприємні. Але для них важливий символізм, що розділив обід. Частували пересмаженою рибю з ямсом (африканська картопля, має солодкий смак. – Країна) і підливою. Смачно, але вигляд жахливий. Усі їдять руками з одного казана.

Малі – мусульманська країна, але без радикального ісламу. Жінки не ходять у чадрах чи бурках. У культурі велика пошана до гостя. Друзі розповідали, що місцеві не тільки годували й давали переночувати, але господар відправляв дружину, щоб розділила з гостем ліжко. Коли відмовляється, ображаються, мовляв, гидуеш.

Були біля великого баобаба. На ньому висіла стрічка з написами. Сфотографував. Покликав місцевого і спитав, що таке. Він зблід. Сказав стерти фото й іти геть, бо місце прокляте. Після цього телефон упав і тріснув, а я всі фото випадково видалив, коли звільняв пам'ять.

Костянтин Ліорек відвідав Нууку – столицю самоврядної території Гренландія влітку 2019 року. Місто розташоване за 240 кілометрів від Північного полярного кола. З травня по серпень тут триває 24-годинний світловий день

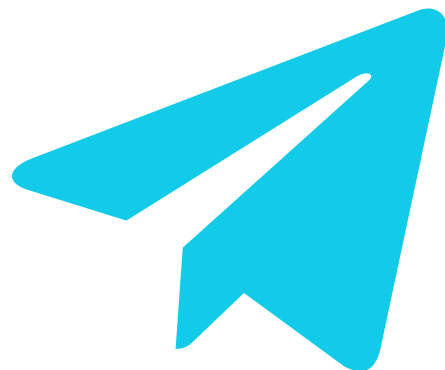
У Болівії був на ритуалі розкурювання трубки. Трава – наркотична. Шаман вводив у транс піснями й танцями. Друзів затягнуло.

Був у країнах, де практикують вірування вуду. На Гаїті в готельному номері на столі лежали дві голки навхрест, а в шухляді – миска з попкорном. У таких випадках краще нічого не чіпати, бо ніколи не знаєш, які будуть наслідки. Не дуже вірю, але не хочу наріватися.

Не треба торкатися невідомих рослин чи тварин. На Мадагаскарі вкусив лемура. Робили зо два десятки уколів від сказу.

Половину Афганістану об'їхали з другом торік. Люди гостинні. Раді бачити, хочуть поговорити. Але країна – розділена, і ніколи не знаєш, що в людини в голові. Місцеві друзі порадили не публікувати нічого в соцмережах, доки буду там, не вказувати місця перебування онлайн, не казати, куди їдемо. Бувають випадки, коли білого туриста можуть викрасти заради викупу. Пошили місцевий одяг, щоб не надто виділятися. У ньому зручно. Мали їхати в місто Балх, але напередодні таліби вирізали там на весіллі 28 людей. Відмовилися.

Коли почалася коронакриза, прилетів у Мікронезію (регіон у Тихому океані). Налічує

майже 1500 островів. Найбільший – Гуам площею 582 кв. км. – Країна), в місто Чуук із Гуаму. Тоді саме почали закриватися країни. Зупинився в готелі. О другій ночі стук у двері. На порозі поліцейський. Каже, правила змінилися. Маю вибір: сидіти в готелі два тижні чи за 2 години тим же рейсом полетіти назад. Довелося йти на літак.

На Маршаллових островах пив пиво в барі. Місцевий спитав, звідки я. Відповів, з України. А він: "Такої країни немає. Ви – частина Росії. Ведете громадянську війну на Донбасі". Я розізлився. А потім зайшов у номер і ввімкнув телевизор. Єдиний канал, який добре ловив, – Russia Today.

З екзотичних страв їв усе, крім собак, котів, мавп, дельфінів і кажанів. Пробивав варана, черепаха, акулу, коників-стрибунців, жуків. Їв змію і пив її кров із горілкою в Індонезії. Це найбільше вразило, бо там у крові ще серце б'ється. Кілька разів куштував крокодила – смакує, мов курка, яку годували креветками. Кенгуру нагадує жорстку телятину. В Японії їв рибу фугу – якщо її приготувати неправильно, буде смертельне отруєння. Також – суші. Після того пів року деінде не міг їх їсти, не смакували.

У столиці Непалу Катманду 2015-го стався землетрус 5–6 балів. Я в цей час стояв на вулиці. Спочатку земля ходить у різні боки. Потім провалюється, ніби ліфт швидко опускається. На мить відчуваєш невагомість. Вестибулярний апарат не розуміє, що коїться. Впали деякі старі будівлі. Наш готель затопило – воду тримають у великих резервуарах на дахах. У нашому перекинувся. Поселили в інший.

2004-го пережив цунамі в південно-східній Азії. Був у Малайзії, на острові Борнео, він не постраждав. А мав дістатися іншого, який сильно потерпів. Були передчуття. Стихія забрала близько 250 тисяч життів.

На цю тему: **Без неприятностей в экзотической стране: 6 советов профессионального путешественника**

Хотів потрапити в Бутан. Летіли з Делі до Калькутти, де мали пересідати. Насувалася гроза. Наш Boeing-737 потрапив у повітряну яму. Страшна турбулентність, усіх кидає, телефони літають по салону. Всі кричали, тільки діти сміялися, бо їм сказали, що то така розвага. Трясло хвилин 5. Сіли в іншому місті на годину раніше. Після цього написав заповіт.

—

Ігор Тимоць, фото надав Костянтин Ліорек; опубліковано в журналі КРАЇНА

На цю тему:

- **Шикарне життя в Україні - з маловідомої французької книги 1824 року**
- **Русів XIX-XXI століть: галицьке село з глобальними зв'язками**
- **15 тисяч молодих європейців влітку зможуть подорожувати коштом ЄС**
- **Онлайн-карту для подорожувальників під час пандемії презентувало МЗС**
- **SpaceX відправить у космос перших туристів**

Share 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

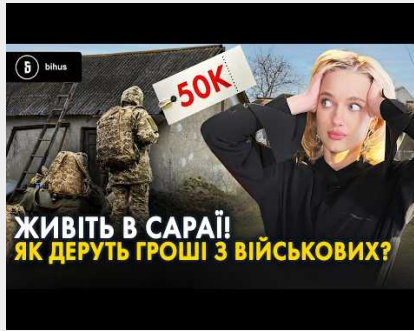
Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#)   [Про сайт](#)   [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com